

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

Vážený pane Rusnoku, vážení členové bankovní rady České národní banky,

obracíme se na Vás jako skupina družstevníků Československého úvěrního družstva v likvidaci (ČSÚD), Gočárova třída 312/52, 500 02 Hradec Králové, kteří vlastní či vlastnili malé členské podíly v tomto družstvu.

My níže podepsaní jsme obyčejní občané bez odborných znalostí ve finanční a účetní oblasti. Cítíme se být poškozeni:

- 1) Znehodnocením svých členských vkladů
- 2) Netransparentním průběhem likvidace ČSÚD spojeným s neúměrnými náklady
- 3) Nemožností efektivně vykonávat svá práva z důvodu nespravedlivých ustanovení Zákona o spořitelních a úvěrních družstvech.

Vznášíme tímto stížnost na úředníky ČNB, kteří prováděli dohled nad Československým úvěrním družstvem. Zdvořile žádáme bankovní radu ČNB o prověření dohledových úkonů před vstupem ČSÚD do likvidace i po něm.

Žádáme, aby ČNB formou legislativní iniciativy posílila práva družstevníků s malými členskými vklady, protože současné znění Zákona o spořitelních a úvěrních družstvech prakticky znemožňuje malým družstevníkům se účinně domáhat svých práv.

Podrobnosti jsou uvedeny níže.

1) Netransparentní stav v ČSÚD před vstupem do likvidace

Česká národní banka prováděla v letech 2016, 2017, 2018, 2019 i 2020 pravidelný dohled nad ČSÚD (přezkum a vyhodnocování) ve smyslu §21a Zákona o spořitelních a úvěrních družstvech a příslušné evropské směrnice. V rámci tohoto dohledu nebyla uložena žádná opatření k nápravě - viz. Příloha 1.

V kontrastu s těmito závěry (s tím, že nebyla uložena žádná nápravná opatření) pak ČNB zahájila 22.12.2020 řízení o odebrání licence ČSÚD, což **je extrémní krok, který je pro finanční instituci likvidační**. Tato situace je pro běžného občana naprosto netransparentní a nepředvídatelná.

První informace o velkých problémech družstva se družstevníci dozvěděli až začátkem roku 2021, kdy členové družstva obdrželi dopisy k valné hromadě a konala se informační videokonference pro družstevníky. Poté byl zpracován rozbor veřejně dostupných informací o hospodaření družstva, ze kterého vyplynulo, že Československé úvěrní družstvo hospodařilo dlouhodobě ztrátově (více než 10 let v kuse) a zároveň mělo v letech 2015, 2016 a 2017 okolo 30 % ztrátových nedobytných úvěrů – viz. Příloha 2.

V důsledku tohoto pochybného způsobu hospodaření došlo ke dramatickému znehodnocení členských vkladů družstevníků (viz. Příloha 3), kdy z vložených cca 453 milionů Kč členských vkladů k 25.3.2021 - dni vstupu do ČSÚD do likvidace - zbývalo pouhých cca 11 milionů Kč (tj. hodnota členského vkladu činila jen 2,5 % původní vložené hodnoty). Pro názornou ilustraci – pokud

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

*Odeslat poštou na Česká národní banka, Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1
nebo datovou zprávou – ID datové schránky ČNB: 8tgaiej
nebo přes elektronickou podatelnu - podatelna@cnb.cz*

Strana 1

družstevník vložil členský vklad 20 000 Kč, hodnota jeho vkladu se zmenšila z 20 000 Kč na pouhých 500 Kč. **Členové družstva jsou tak významně poškozeni znehodnocením svých členských vkladů.**

Z pohledu běžného občana a spotřebitele se takový způsob hospodaření jeví jako nepochopitelný, respektive velmi pochybný. Stav ztrátového hospodaření navíc trval neúměrně dlouho.

V kontrastu s těmito fakty, zodpovědní úředníci ČNB, kteří - na rozdíl od obyčejných občanů – disponují potřebnými odbornými znalostmi, v rámci pravidelného každoročního přezkumu v letech 2016, 2017, 2018, 2019 a 2020 neuložili ČSÚD žádná opatření k nápravě.

Nelze spravedlivě předpokládat, že běžný člověk bude rozumět účetním uzávěrkám a bude je pravidelně vyhodnocovat. V tomto ohledu jako občané a spotřebitelé opodstatněně spoléháme na dohled ČNB jako nejvyšší autority na finančním trhu.

Z pohledu běžného člověka lze tedy konstatovat, že zodpovědní úředníci České národní banky nám – spotřebitelům a obyčejným občanům – v případě Československého úvěrního družstva neposkytli dostatečnou ochranu.

Na okraj dodáváme, že ČSÚD prokazatelně poskytovalo vysoké úvěry s nesmyslnými parametry spřáteleným právnickým osobám, které byly následně nespláceny. Konkrétním příkladem je úvěr pro slovenskou společnost BUČINA-REAL, u které existuje personální propojení s předsedou představenstva Ing. Antonem Halúskou (viz. Příloha 4 a Příloha 5).

2) Netransparentní průběh likvidace ČSÚD spojený s neúměrnými náklady

Dne 25.3.2021 vstoupilo Československé úvěrní družstvo do dobrovolné likvidace, ČNB jako likvidátora vybrala Ing. Lukáše Vlašaného.

Podle rozvahy ke dni 31.7.2021 utratil likvidátor Ing. Vlašaný za **4 měsíce své činnosti 9,15 milionů Kč** za externě nakupované služby (viz. Příloha 6, položka Ostatní správní náklady), což představovalo **utracení téměř 8 % majetku ČSÚD**. Tato částka představuje jen a pouze náklady na externí dodavatele a nezahrnuje náklady na zaměstnance, které Ing. Vlašaný paralelně zaměstnával.

Likvidátor Ing. Vlašaný si zvolil, pravděpodobně bez řádného výběrového řízení, velmi drahé externí právní, ekonomické a IT poradce (kancelář Hartman, Jelínek, Fráňa jako právní poradce, Apogeo s.r.o. jako účetní a ekonomické poradce) za ceny, které **zcela evidentně neodpovídají finančním možnostem ČSÚD**.

Likvidátor Ing. Vlašaný hospodaří s majetkem družstevníků, nikoli s vlastním majetkem, a vysoké náklady ho evidentně netrápí. V tomto kontextu je však nepochopitelné stanovisko zodpovědných úředníků ČNB, kteří považují výdaje Ing. Vlašaného za opodstatněné a přiměřené - viz. Příloha 7.

To, že úředník tvrdí, že náklady jsou přiměřené, ještě nezaručuje, že tomu tak skutečně je. **Utracení 8 % majetku v průběhu 4 měsíců za externí služby se naopak jeví jako značně nepřiměřené.**

Pokud bychom uvažovali hodinovou sazbu poradců ve výši 2500 Kč / hod a plný úvazek 160 hod měsíčně, 9,15 milionu Kč znamenalo, že pro likvidátora **pracovalo 5 – 6 špičkově honorovaných**

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

*Odeslat poštou na Česká národní banka, Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1
nebo datovou zprávou – ID datové schránky ČNB: 8tgaiej
nebo přes elektronickou podatelnu - podatelna@cnb.cz*

Strana 2

odborníků na plný úvazek po celou dobu 4 měsíců. Vedle těchto poradců likvidátor Ing. Vlašáný paralelně v družstvu zaměstnával minimálně 4 zaměstnance.

I přes opakované dotazy z naší strany ani v průběhu likvidace, ani v průběhu insolvence nedošlo k transparentnímu zveřejnění jednotlivých částek, které Ing. Vlašáný utratil, natož ke zdůvodnění jejich účelnosti a potřebnosti. Vzhledem k tomu, že představenstvo družstva a členové kontrolní komise ČSÚD rezignovali k 11.4.2021, likvidátor Ing. Vlašáný a úředníci ČNB jsou jediní, kdo měl v procesu likvidace přístup k informacím. Netransparentnost a neochota zveřejňovat informace bohužel vždy zavání nekalým počínáním.

Je absurdní, pokud drobní střadatelé nemohou získat žádné informace o nákladech, když likvidátor hospodaří s jejich majetkem. **Veřejné transparentní objasnění nákladů likvidace by proto mělo být i v zájmu ČNB.**

Průběh likvidace ČSÚD nápadně připomíná „modus operandi“ popsany v těchto článcích:

- Článek „Dějí se tam šílené věci, říká o svém chleboďárci jeden z vedoucích zaměstnanců ČNB“, dostupný z: <https://www.e15.cz/byznys/finance-a-bankovnictvi/deji-se-tam-silene-veci-rika-o-svem-chlebodarci-jeden-z-vedoucich-zamestnancu-cnb-1364078>
- Článek „Tunelují nám firmu, tvrdí bývalý management záložny. ČNB to odmítá, vše má prý pod kontrolou“, dostupný z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/tuneluji-nam-firmu-tvrdi-byvaly-management-zalozny-cnb-to-odmita-vse-ma-pry-pod-kontrolou-75910>

Zároveň se účastní i stejné osoby – právní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a zaměstnanec ČNB JUDr. René Kurka.

Dále na okraj uvádíme, že počínání úředníků ČNB je netransparentní i v dalších ohledech. Likvidátor Ing. Vlašáný pochází z Tábora, stejně jako ovládající osoba ČSÚD pan Milan Lacina. Zároveň v ČNB neexistuje přezkoumatelný písemný dokument, který by dokladoval, jak a proč úředníci ČNB vybrali jako likvidátora právě Ing. Vlašaného - viz. Příloha 8.

3) Zákon o spořitelních a úvěrních družstvech – nespravedlivá a poškozující ustanovení

V roce 2014 iniciovala vláda změnu Zákona o spořitelních a úvěrních družstvech (ZSÚD), kterou bylo zavedeno tzv. **pravidlo 1:10, které zjednodušeně řečeno stanovuje:**

Od července roku 2015 musí ten, kdo chce do spořitelního družstva uložit peníze na spořicí účet nebo termínovaný vklad, zároveň uložit alespoň desetinu peněz, které mu záložna zhodnocuje, formou neúročeného a nepojištěného členského vkladu.

Je známým a dohledatelným faktem, že k zavedení pravidla 1:10 došlo na popud České národní banky.

Cílem zavedením pravidla 1:10 bylo posílení členského principu tak, aby běžní střadatelé byli motivováni se zajímat o způsob řízení spořitelního družstva a aby kvůli „netečnosti“ většiny členů nedocházelo k ovládnutí družstva úzkou skupinou členů.

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

*Odeslat poštou na Česká národní banka, Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1
nebo datovou zprávou – ID datové schránky ČNB: 8tgaiej
nebo přes elektronickou podatelnu - podatelna@cnb.cz*

Zákon o spořitelních a úvěrních družstvech však zároveň stanovuje, že **družstevníci nemají právo získat kontakty na ostatní členy družstva**. Nemožnost získat kontakty jednoznačně potvrzuje stanovisko ČNB k této otázce – viz. Příloha 9.

Toto v praktickém důsledku znamená, že i když se malý družstevník bude zajímat o způsob řízení a hospodaření družstva, nemá jako jednotlivec vzhledem ke svému malému členskému podílu možnost cokoliv prosadit či ovlivnit. Protože zákon odpírá právo na získání kontaktů na další družstevníky, malí družstevníci nemohou navázat vzájemnou spolupráci, a mají tak v důsledku nulovou šanci se svých práv reálně domáhat.

Výsledkem je tak stav, kdy je členský princip značně nevyvážený:

- Na jedné straně jsou zvýšeny povinnosti / resp. zátěž drobných střadatelů (povinná větší finanční účasti v družstvu formou nepojištěných členských vkladů)
- Na druhé straně jsou práva drobných střadatelů značně omezena (drobní střadatelé nemohou vzájemně kooperovat, protože nemají právo na získání kontaktů na další členy družstva).

Tento nevyvážený stav je pro drobné střadatele evidentně nespravedlivý a poškozující.

Za tento nevyhovující a nespravedlivý legislativní stav je Česká národní banka minimálně morálně spoluzodpovědná.

Pro dokreslení situace uvádíme, že ČSÚD bylo (navzdory novele ZSÚD, která měla zamezit ovládnutí záložny úzkou skupinou) stejně prostřednictvím volených delegátů ovládnuto úzkou skupinou družstevníků, a to panem Milanem Lacinou a jeho blízkými spolupracovníky (synem Ing. Milanem Lacinou, Bc. Jiřím Mackem a Ing. Antonem Halúskou).

Pan Milan Lacina byl zdatný a úspěšný podnikatel vlastníci řadu ziskových firem. Jeho nejviditelnějším podnikatelským úspěchem je to, že část jeho impéria – devizového obchodníka Akcentu – koupila začátkem roku 2021 Raiffeisen Bank.

V ČSÚD byl pan Milan Lacina družstevníkem s velkým členským podílem a fakticky ovládající osobou. Proč udržoval ČSÚD ve ztrátovém hospodaření zůstává nezodpovězenou otázkou.

Závěrem shrnujeme obsah našeho podnětu:

Zdvořile žádáme o prověření dohledových úkonů, které nad ČSÚD prováděli úředníci ČNB, a to zejména:

- Jak mohl dohled úředníků ČNB připustit nezodpovědné a dlouhodobě ztrátové hospodaření ČSÚD, které trvalo více než 10 let v kuse?
- Jak mohl dohled úředníků ČNB připustit nezodpovědné řízení úvěrových rizik v ČSÚD, které způsobilo, že ČSÚD mělo v letech 2015 - 2017 kolem 30 % ztrátových nedobytných úvěrů?

Zdvořile žádáme, aby nám byly poskytnuty informace, které objasní okolností zahájení řízení o odebrání licence ČSÚD, a to zejména:

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

*Odeslat poštou na Česká národní banka, Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1
nebo datovou zprávou – ID datové schránky ČNB: 8tgaiej
nebo přes elektronickou podatelnu - podatelna@cnb.cz*

- Proč bylo s ČSÚD zahájeno v prosinci 2020 nepředvídatelné a v důsledku likvidační řízení o odebrání licence, a to poté, co pravidelný dohled ČNB provedený v roce 2020 neuložil žádná nápravná opatření?

Zdvořile žádáme, aby ČNB v rámci veřejné transparentnosti poskytla družstevníkům informace (jednotlivé vynaložené částky a zdůvodnění jejich vhodnosti a potřeby) o tom, za jaké externí služby bylo v průběhu 4 měsíců likvidace ČSÚD vyloženo téměř 8% majetku ČSÚD (9,15 milionů Kč).

Zdvořile žádáme o legislativní iniciativu ČNB, kterou by byla iniciována změna zákona o spořitelních a úvěrních družstvech tak, aby byl posílen členský princip ve smyslu:

- zvýšení průběžné informovanosti malých střadatelů o hospodaření a způsobu řízení družstva, např. formou povinných informací ze strany vedení družstva 1x ročně
- práva na získání kontaktů na další družstevníky za účelem vzájemné spolupráce

Věříme, že Česká národní banka, jako nejvyšší autorita v České republice, je institucí, která hájí zájmy obyčejných lidí a stará se o ochranu práv spotřebitelů a obyčejných občanů.

Věříme, že naše žádost nebude smetena ze stolu a že se bankovní rada ČNB bude našim podnětem zabývat.

Věříme, že se bankovní rada ČNB zasadí o zjednání nápravy, a to

- **jak ohledně „kontroverzního“ způsobu vedení dohledu zodpovědnými úředníky ČNB**
- **tak ohledně posílení členského principu ve smyslu větších práv drobných střadatelů.**

Věříme, že Česká národní banka dokáže zajistit takovou úroveň ochrany práv drobných střadatelů, která odpovídá standardům ochrany spotřebitele v Evropské Unii.

Na okraj dodáváme, že mezi členy družstva, kteří v důsledku krachu ČSÚD přijdou o peníze je i řada osob v seniorském věku či osoby se zdravotním postižením, pro které nevrácení jejich vkladů představuje velký problém.

Přílohy uvedené v textu jsou k dispozici na <https://csud-likvidace.cz/stiznost-cnb-otevreny-dopis-k-podpisu/>.

Odpověď na tento otevřený dopis můžete zaslat Ing. Kamile Kodrové (ID dat. schr. dqiviwb). Odpověď bude následně zveřejněna na webové stránce www.csud-likvidace.cz.

Za korektní a spravedlivé vyřízení předem děkujeme.

V ..... dne .....

Jméno:

Datum narození:

Trvale bytem:

Podpis .....

Otevřený dopis / stížnost bankovní radě ČNB

*Odeslat poštou na Česká národní banka, Na Příkopě 864/28, 115 03 Praha 1
nebo datovou zprávou – ID datové schránky ČNB: 8tgaiej
nebo přes elektronickou podatelnu - podatelna@cnb.cz*